

analoge wijze verder behandeld kunnen worden. In de intrestrekening gaat men na, welke gedaante de koersformule aanneemt, wanneer de koers op pari, dat is dus op 1, wordt gesteld. In de verzekeringswiskunde komt dit hiermede overeen, dat wordt nagegaan, welke gedaanten de reserveformule aanneemt, wanneer de reserve op nul wordt gesteld, terwijl er dan ook nog een parallel getrokken dient te worden van de verschillende leeningstypen met de verschillende vormen van verzekering. De formules, welke men op deze wijze vindt, kunnen ook wel buiten verband met de intrestrekening door substituties worden afgeleid, maar die substituties hebben dan geheel het karakter van losse invallen.

Er is nog een andere reden, waarom het aanbeveling verdient om reserveberekening en koersbepaling in onderling verband te behandelen.

De premie in de reserveformule draagt hetzelfde karakter als de nominale rentevoet in de koersformule, en evenmin als nu iemand een koersbepaling exact zal willen noemen, wanneer deze uitgaat van een anderen nominalen rentevoet dan dengene, dien hij werkelijk ontvangt, zal hij een reserveberekening exact mogen noemen, wanneer deze uitgaat van een andere premie dan degene, die hij werkelijk ontvangt. Dit beteekent, dat men in het theoretische gedeelte van een actuariael leerboek bij wijze van introductie wel kan ginnen met de netto-methode van reserveberekening, welke de onkosten buiten beschouwing laat, maar dat men toch bij de behandeling van de eigenlijke actuariale bedrijfsleer de zuivere bruto methode op den voorgrond dient te stellen, en dat men alle andere methodes moet behandelen als min of meer gemotiveerde afwijkingen daarvan. Een oordeel omtrent de veiligheid van eenige methode onder gegeven omstandigheden is daarmede natuurlijk niet uitgesproken.

Ook over het zoogenaamde contante-waarde-systeem zou in dit verband een en ander te zeggen zijn, maar het zou ons te ver voeren om daarop diep in te gaan. Wij volstaan daarom met de opmerking, dat het uit een logisch oogpunt beter te verdedigen valt dan het gebruikelijke systeem van waardeering met behulp van jaarlijks wisselende beurskoersen tegenover een jaarlijks op constanten rentevoet berekende premiereserve. Hiermede is dan niet gezegd, dat in de practijk de eisch der logica het van de eischen van gemak en veiligheid behoort te winnen.

Het hoofdpunt, waarom het hier bij het in het licht stellen van de verhouding tusschen intrestrekening en verzekeringswiskunde tenslotte gaat, is van meer theoretischen aard. Men is begonnen met de intrestrekening, voorzooverre men haar voor de practijk van belang achtte, uiteen te zetten volgens de methode der verzekeringswiskunde, maar naderhand bleek, dat haar door het ontbreken van kansen zooveel eenvoudiger structuur haar bijzonder geschikt maakte voor een volledige en systematische behandeling,